

MERDEKA

Nr 49 - juni 2011

ÖSTTIMOR

Information

Indonesien 12 år efter Suhartos fall – Framgångsrik demokratisering eller "business as usual"

Foto: Hendrik Amahorseja

Anders Uhlin talade efter FFP:s och Östtimorkommitteéns årsmöten om ämnet "Indonesien 12 år efter Suhartos fall – Framgångsrik demokratisering eller business as usual." Han gjorde sitt första besök i Indonesien för

24 år sedan under en period då landet var en hård diktatur och förtrycket var omfattande i Aceh, Västpapua och Östtimor. Den demokratiska oppositionen växte dock ändå fram. Under ett nytt besök i landet 1989 besökte han både Västpapua och Östtimor, det senare ett område som då just hade öppnats. En konsekvens av besöket var att han skrev sin avhandling om Indonesiens demokratisering. Senare gjorde han intervjuer för avhandlingen vid en tidpunkt, då Suharto satt till synes säkert vid makten men demokratiseringen var ändå stark. Efter Suhartos fall i maj 1998 blev avhandlingen även publicerad på indonesiska.

Öppnare politiskt klimat

Efter Suhartos avgång blev många demokratiaktivister, däribland den blivande presidenten Abdurrahman Wahid (1999-2001), ledande politiker. Suharto efterträddes av vice-presidenten Habibie, varefter det politiska klimatet blev öppnare och eftergifter gjordes i Östtimorfrågan. Anders besökte Indonesien igen 2010 för

(Fortsättning på sida 4)

**Nyheter från Östtimor,
Västpapua, Aceh och Indonesien**

Merdeka & ÖsttimorInformation

Indonesien 12 år efter Suhartos fall – Framgångsrik demokratisering eller ”business as usual”	1
Redaktören har ordet	3
Jämställdhetsfrågor i post-konfliktens Östtimor	3
Ingen rättvisa i Indonesien	5
Krav på att avskaffa spöstraff i Aceh	5
Deklaration i Papua mot Indonesien	6
Fel riktning	7
Årsmöten	7
Demonstranter kräver folkomröstning	8

A 2011-06-08

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA. Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.

Prenumeration 125 kronor för 4 nummer
Lösnummer 35 kronor
Östtimorkommittén
c/o Pollák
Wiboms v 12, 2 tr
171 60 SOLNA
Tel 08-27 24 27
epost pren@osttimorkommitten.se
Plusgiro 1 81 92-5

Merdeka & ÖsttimorInformation

Ansvarig utgivare:
Gabriel Jonsson

Redaktör:
Gabriel Jonsson

Redaktionsadress:
Gabriel Jonsson
Råsundavägen 24, 2 tr
169 67 SOLNA
redaktor@osttimorkommitten.se
Tel 08-33 62 47

Layout:
Östtimorkommittén

Adresser:
Föreningen ett Fritt Papua
c/o Jonsson
Råsundavägen 24, 2 tr
169 67 SOLNA
Plusgiro 4 19 12 84-1

Östtimorkommittén
c/o Jonsson
Råsundavägen 24, 2 tr
169 67 SOLNA
Plusgiro 1 81 92-5

Tryck:
Daus Tryck & Media AB

ISSN Nr: 1402-2559

Annonspriser på begäran

Redaktören har ordet

Den 20 maj var det nio år sedan Östtimor blev självständigt. Att bygga upp ett nytt samhälle utifrån det dåliga utgångsläge som rådde 1999 har, som vi skrivit om många gånger, varit en komplicerad uppgift men situationen har gradvis förbättrats på flera områden. Eventuellt blir innevarande FN-mandatet för United Nations Mission in East Timor det sista. Även om FN-personalen skulle lämna, torde dock representanter för enskilda organisationer finnas kvar under en överskådlig framtid eftersom Östtimor behöver hjälp med kompetensuppbyggnad.

Sedan det förra numret kom ut har både Östtimorkommittén och Föreningen ett fritt Papua hållit sina årsmöten. Talaren fil. dr. Anders Uhlin, som är statsvetare vid Lunds universitet med Indonesien som specialitet, talade om utvecklingen i landet efter Suhartos avgång 1998. Därefter har landet utvecklats i demokratisk riktning och även om militärens politiska inflytande är fortsatt starkt har den inte utgjort ett hot mot demokratin. Ett stort problem som består är den omfattande korruptionen som visat sig vara svår att stävja. Ett annat område där nästan inget nytt har hänt är Västpapuafrågan som kan sägas vara mer svårlöst än konflikterna i Aceh (1976-2005) och Östtimor (1975-1999), eftersom området är internationellt erkänt som indonesiskt territorium och har rika naturtillgångar.

Detta nummer innehåller två artiklar om protestaktioner mot det indonesiska styret i Västpapua. Den ena behandlar den deklaration som kyrkorna lade fram i januari och den andra beskriver den demonstration med

krav på en ny folkomröstning som framfördes i maj. Uppenbart är att missnöjet med det indonesiska styret är utbreddt och kanske aktioner som dessa kan få betydelse för utvecklingen framöver.

När det gäller Östtimor har vi med en artikel om jämställdhetsfrågor som är en av många frågor landet har att bemöta. Det är betydelsefullt att på ett tidigt stadium skapa jämlikhet mellan könen, eftersom missförhållanden som grundläggs i ett samhälle lätt kan bli bestående och därmed svårare att senare komma över.

Artikeln om att rättvisa inte har skipats för offren för av staten utförda människorättsbrott i Indonesien är ytterligare ett exempel på bristerna i Indonesiens demokrati. Under senare år har medierna regelbundet skrivit om Internets betydelse som informationskälla för att sprida demokrati i världen, något som måste kunna få betydelse även i Indonesien. Förhoppningsvis kan därför rättvisa skipas längre fram.

Även om utvecklingen i Aceh sedan fredsavtalet mellan regeringen och Rörelsen för ett fritt Aceh undertecknades 2005 har varit lugn, väcker uppgiften om införandet av spöstraff i enlighet med sharialagar oro: Amnesty International kräver att straffet avskaffas. Man får verkligen hoppas att kravet tillgodoses så att denna grymma bestraffningsform, som såvitt mig bekant inte förekommer i andra delar av den indonesiska övärlden, hamnar där den hör hemma - på historiens skräphög.

Gabriel Jonsson

Jämställdhetsfrågor i post-konfliktens Östtimor

I australiska *Asian Currents* marsnummer 2011 skriver Sara Niner, redaktör för *To resist is to win: the autobiography of Xanana Gusmão* och författare till *Xanana: leader of the struggle for independent Timor-Leste*, om jämställdhetsfrågor i Östtimor.

Östtimor är en av de nyaste staterna och också en av de fattigaste trots inkomster från gas och olja. De flesta lever i fattigdom på landsbygden och livnär sig på husbehovsjordbruk.

Kvinnor och barn lider mest i alla konflikter och post-konflikter. Det syns i hälsostatistiken. Det finns också ytterligare problem för kvinnor med i genomsnitt 8 födselar per kvinna, av vilka bara 1/5 sker med hjälp av kvalificerad barnmorska. Tillsammans med hushållsarbetets krav begränsar det kvinnors utbildning, ekonomiska möjligheter och deltagande i politiken. Könslikheten belyses av att 2/3 av kvinnorna mellan 15-60 är analfabeter jämfört med 1/2 av männen och att kvinnornas inkomst är en åttondel av männens. Den syns i 2010

års Gender Equity Index som är 55.

Ursprungssamhällen dominerar i Östtimor - kvinnor anses i viss mån som heliga, men männen dominerar det sekulära - kvinnor och flickor hänvisas till hushållsfären.

Som en portugisisk koloni under större delen av 1900-talet styrdes Östtimor direkt av Salazars fascistoidea diktatur och förblev avskärmat från alla moderna liberala rörelser som demokrati och feminism. Under den indonesiska ockupationen överskuggade våld, våldtäkter och tortyr mot och av kvinnor de möjligheter den civila indonesiska administrationen erbjöd kvinnor.

Kvinnor arbetade i stället för dödade eller fängslade män, de deltog i motståndet, men de 24 åren betydde att kampen för självständighet överskuggade kampen för jämställdhet och kvinnornas roll i motståndet har ännu inte fått fullt erkännande.

(Fortsättning på sida 7)

(Fortsättning från sidan 1)

forskningsarbete om civilsamhällets roll inom Asian Development Bank (ADB) och Association of Southeast Asian Nations (ASEAN), i vilken alla länder i Sydöstasien utom Östtimor ingår. Alla länder vill inte ha med Östtimor, bl.a. p.g.a. dess ekonomiska underutveckling. Han undersökte även Västpapuafrågan.

I Jakarta iakttog han en demonstration för mänskliga rättigheter (MR) i vilken en salig blandning av aktivister deltog. Det hade ej varit möjligt att demonstrera på så sätt tidigare. Han nämnde att MR-aktivisten Munir, som mördades under en flygtur till Holland under ännu ej uppklarade omständigheter, är en viktig symbol för kampen för mänskliga rättigheter i Indonesien. Migrationsfrågor är viktiga för aktivisterna, eftersom många indoneser arbetar utomlands i bl.a. Malaysia och i arabvärlden. Indoneser känner stolthet över att president Barack Obama i unga år gick i skola i Indonesien. En förhoppning är att Indonesien nu när landet blivit mera demokratiskt ska landet få större legitimitet globalt.

Indonesien vill bli stort inom ASEAN, inom vilken landet redan nu är en viktig medlem. Landet är eventuellt även den mest demokratiska medlemmen: man driver nu demokrati- och MR-frågor mer än tidigare vid en tidpunkt då demokratin på Filippinerna och i Thailand har gått bakåt. Demokratin i Indonesien uppvisar dock brister i form av korruption som finns på alla nivåer i samhället. Ingen förbättring har ägt rum på detta område efter 1998. Korruption finns även inom presidentens familj. Och den officiella förklaringen till militärens maktövertagande 1965, dvs. att den ingrep mot kommunistpartiets kupp mot militären för att återställa ordningen, består.

Västpapuafrågan

Ett initiativ som tagits för att skapa en dialog mellan folket i Västpapua och regeringen i Jakarta är att Papua Peace Network upprättades i december 2010: det är den viktigaste aktuella händelsen i Västpapuafrågan. Indonesiens regering vill inte ha internationell medling i denna fråga, som den anser är en intern angelägenhet, medan Västpapua vill ha medling utifrån. Indonesien har bl.a. med hjälp av mutor köpt över politiker i Västpapua.

De dominerande frågorna i Västpapua nu är att en video med tortyrbilder lades ut på YouTube förra året och att en journalist nyligen misshandlats svårt. En soldat hade filmat tortyren med hjälp av en mobiltelefon, varefter de på okänd väg hade nått ut. De skyldiga soldaterna fick milda domar i en militär domstol. President Susilo Bambang Yudhoyono kal-

lade händelsen ”en mindre incident” och menade att han ej behövde svara på frågor om den. Läget för de mänskliga rättigheterna har således inte förändrats i Västpapua medan yttrande- och pressfriheten är relativt stor i andra delar av Indonesien. Freedom House bedömer Indonesien som en demokrati med yttrande- och föreningsfrihet samt undersökande media. Valen som hållits sedan 1999 har varit relativt fria. Militären väntas ej återta makten, men har fortsatt starkt inflytande i samhället. I Jakarta protesterade studenter från Västpapua mot gruvbolaget Freeports verksamhet i området i samband med president Barack Obamas besök i Indonesien i höstas. I utvecklingen mot demokrati utgör Västpapua det mest negativa inslaget, men även korruptionen är ett enormt problem. Gamla makthavare har anpassat sig till nya förhållanden i det demokratiska systemet och sitter kvar på sina poster. De religiösa och etniska konflikterna består och de kristna är fortsatt utsatta.

Frågestund

För Indonesien är det dåliga anseendet vad gäller respekt för de mänskliga rättigheterna och Västpapuafrågan hinder för landets ambitioner att spela en större roll i världspolitiken. Att demokratisera landet är därför ett sätt att uppnå internationellt erkännande. I samband med att USA deklarerade ”kriget mot terrorismen” efter att flygplan hade kört in i World Trade Center och FN-byggnaden i New York den elfte september 2001 hakade Indonesien på och tog tillfället i akt att slå ner på oppositionella. Aktivister i Aceh och Västpapua betraktades som terrorister.

Relationerna mellan Indonesien och Kina påverkas av den kinesiska minoriteten i örket, som bara utgör några procent av landets 240 miljoner invånare, men är överrepresenterade bland affärsmännen. Kina ingår, jämte Japan och Sydkorea, i diskussionsforumet ”ASEAN + 3”. Kina har dåliga relationer med många ASEAN-medlemmar p.g.a. konflikten om Spratly-öarna i Syd kinesiska havet.

Islam har inget stort politiskt inflytande i Indonesien, som inte är ett strikt muslimskt samhälle utan tvärtom ganska sekulariserat. Det råder delade uppfattningar om huruvida islam och demokrati går att förena eller ej. Ett betydelsefullt tecken på den politiska liberaliseringen är att den avlidne författaren Pramodja Ananta Toers böcker, som tidigare var förbjudna, nu säljs öppet. Ett exempel på den ekonomiska återhämtningen efter krisen 1997 är att det ekonomiska centrat Jakarta har blivit livskraftigt på nytt.

Gabriel Jonsson

Stöd människorna i Papua och Östtimor genom medlemskap i Föreningen ett Fritt Papua eller Östtimorkommittén.

Föreningarna sprider information om Papua

respektive Östtimor, ländernas folk och kultur i Sverige och verkar för svenskt stöd till dem.

Medlemsavgift 150 respektive 200 kronor.

Ingen rättvisa i Indonesien

Enligt rapporten *Derailed: Transitional Justice in Indonesia Since the Fall of Suharto*, som gjorts av två ledande nationella människorättsorganisationer, har landet sedan reformeran inleddes 1998 misslyckats med att skipa rättvisa för offren för av staten understödda människorättsbrott. Förbättringar som ändå åstadkommits är att konstitutionen har ändrats, att reformer har vidtagits på det juridiska och säkerhetspolitiska området och att nya institutioner har upprättats för att undersöka begångna övergrepp och ställa de ansvariga inför rätta. Under den första perioden 1998-2001 var ett framsteg att president Abdurrahman Wahids (1999-2001) avskedade den förra överbefälhavaren general Wiranto så att han skulle kunna förhöras av den nationella människorättskommissionen. Wiranto vägrade dock att låta sig förhöras. Wahid separerade också polisen från militären.

Under åren 2001-2006 infördes en lag som gjorde det möjligt att hålla rättegångar för att undersöka människorättsbrott, men de som hölls ledde inte fram till några åtal. Under dessa år mördades två aktivister:

först Theys Hiyo Eluay i Västpapua 2001 och sedan Munir under sin flygresa till Nederländerna 2004. Sedan 2007 har kontroversiella före detta medlemmar av säkerhetsstyrkorna gett sig in i politiken. Ett exempel är Wiranto, som aldrig ställdes inför rätta för militära aktioner i samband med att Indonesien drog sig ur Östtimor, och nu leder Folkets samvetsparti (Hanura).

Enligt rapporten är militären samarbetsvillig: inga dök upp i samband med undersökningar av övergreppen då muslimska demonstranter sköts ihjäl i norra Jakarta 1984, då Indonesien ockuperade Östtimor 1975-1999 och då indonesiska soldater arresterade 105 personer i samband med en attack mot polisen i Västpapua 2000. Dessa tre fall av människorättsövergrepp var de enda som togs upp i domstol, men de resulterade inte i några åtal.

Gabriel Jonsson

Källa: Ulma Haryanto, "Reformasi Has Not Brought Justice: Rights Report," *Jakarta Globe*, 1/4 2011.

Krav på att avskaffa spöstraff i Aceh

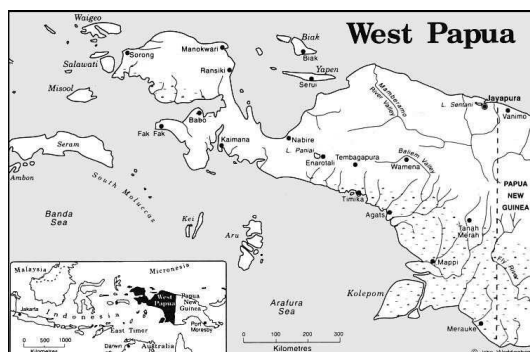
Amnesty International krävde i samband med att Indonesien just hade återvalts som medlem i FN:s människorättsråd för tredje gången att landet avskaffar lagar i Aceh som tillåter spöstraff som bestraffning, eftersom det strider mot internationell människorättslag. Amnestys ansvarige för Asien och Stilla havet Sam Zarifi sade: "Offren för spöstraff får utstå smärta, fruktan och förnedring. Spöstraff kan orsaka långvariga eller permanenta skador."

Spöstraff tillämpas på grund av införandet av sharialagar i Aceh och utförs som bestraffning för brott mot vissa förordningar, däribland att begå äktenskapsbrott, att dricka alkohol, att vuxna ogifta par träffas i smyg och för att äta och dricka samt sälja livsmedel under dygnets ljusa timmar under Ramadan. Amnesty rapporterade att fram till den 12 maj i år hade 21 personer piskats offentligt i Aceh. De fick sex piskrapp vardera medan hundratals åskådare såg på. Under 2010 rapporteras minst 16 kvinnor och män ha blivit piskade.

Dessutom sade Sam Zarifi: "Indonesiens regering måste agera för att stoppa denna form av bestraffning, som utgör grym, omänsklig eller förnedrande behandling och ofta är tortyr." Ordföranden för Indonesiens nationella människorättskommission Ifdhal Kasim delade Amnestys uppfattning och sade att regionala lagar borde motsvara de nationella. "Spöstraff strider mot våra lagar. Kriminallagarna gäller i hela landet och vi accepterar inte kroppsaga." Han tillade att spöstraff strider mot FN-konventionen mot tortyr som Indonesien ratificerade 1998. Imam Suja menade dock att spöstraff inte är ett människorättsbrott eftersom sharialagen tillåter det. "Religionen är en regel och mänskliga rättigheter bara inkräktar på den."

Gabriel Jonsson

Källa: RI [Republiken Indonesien] faces int'l pressure to repeal canning in Aceh, *The Jakarta Post* 23/5 2011.

Östtimorkommitténs webbplats på internet har adressen <http://www.osttimorkommitten.se>. Där finns en mängd material om Östtimor, bland annat till svenska översatta nyhetsnotiser om Östtimor och alla nummer av Merdeka & Östtimor-Information sedan juni 2001. Du kan lätt se vad som tillkommit sedan sist genom att klicka på *Nytt på webbplatsen* i höger-spaltens meny.

Deklaration i Papua mot Indonesien

Den 26 januari 2011 samlades kyrkornas ledare och kristna papuanska församlingar för att framföra sin teologiska deklARATION om vad som pågår i Papua. I introduktionen förklarar organisatörerna att den indonesiska regeringens genomförande av autonomi för området har varit falskt samt förolämpat det papuanska folket.

Som kyrkor ifrågasätter de också den skrivelse som nyligen utfärdats av inrikesministern, 188,341 / 1 10/SJ om förtydligande avseende särskild reglering för Papua-provinsen den 13 januari 2011, och som ytterligare beskär det papuanska folket rättigheter i sitt eget fosterland.

Människor som stod bakom deklARATIONEN jämställer förhållandena med dem i Kairo, alltså en möjlighet för kyrkorna att tala ut och uttrycka sin inställning samt djupa oro i form av en teologisk deklARATION i åtta punkter:

1. Vi är övertygade om att processen för Indonesiens annektering av Papua är juridiskt och kulturellt bristfällig. Processen för valet (Pepera) 1969 har varit roten till problemen med demokrati och lag för folket i Papua. Ända sedan integrationen i Indonesien har Papua varit ett oroligt område lett av den indonesiska regeringen.
2. Papuaner har genomgått en "Tyst historia av lidande" (memoria passionis) som leder till folkmord. Diskursen om folkmord har länge framförts av så många observatörer som är djupt oroade över själva existensen av papuaner. Begreppet folkmord kanske inte uppfyller de kriterier som ställts upp av FN eller andra nationer eller Indonesien. Men utifrån vår egen syn som offer, är folkmord verkligen vad som ägde rum genom tvångsstyre iscensatt av Jakarta i form av ideologi och utvecklingspolitik som går emot de infödda papuanerna. Transmigrationspolitik och obevekliga militära operationer är enligt vår uppfattning väl planerade program för att så småningom utplåna infödda papuaner. Papuaner är betraktade som "de andra" vilket motiverar övervakning, kontroll och civilisering. Papuaner är inte jämlika medborgare i Indonesien. Vissa observatörer i Jakarta ser detta som intern kolonialism eller förtäckt slaveri mot papuanerna.
3. Vi kyrkor i Papua uppmärksammar våra egna misslyckanden och synder för att ha varit tysta alltför länge vad gäller den demoniska och destruktiva karaktär som utvecklingspolitiken och moderniseringen har på infödda papuaner. Effekten är enligt observatörer i Jakarta intern kolonialism och förtäckt slaveri. Papuanska kyrkor har felaktigt tolkat Guds ord som säger: "Regering är Herrens representant på jorden, värd respekt" Hittills har detta gjort oss oförmögna att spela vår profetiska roll.
4. För att svara på utmaningarna som papuanerna står inför, är vi i kyrkorna fast beslutna att återvända till våra rötter, våra kristna traditioner, nämligen Bibeln och kyrkans historia. Därför ser vi det papuanska folkets lidanden utifrån bibliska perspektiv (Matteus 16:03 b) som tidens tecken och ser det som teologiska och missionsutmaningar. Detta innebär att Herren sänder oss, papuanska kyrkor till sitt folk som genomkorsar den mörka historien av lidande och förtryck. Det är därför, som kyrkorna i Papua regelbundet vill ställa frågor och kommunicera med Herren: "Vad har du i åtanke när det gäller beteendet hos dem som hänger sig åt förtäckt slaveri mot vårt folk? Håller du på dem och applåderar dem?"
5. Därför vill kyrkorna i Papua i detta kritiska läge uttrycka sitt missnöje när det gäller papuanerna i landet. Det är en integrerad del av vår kallelse att sprida de goda nyheterna under befäl av den heliga Skriften. Skriften och kyrkans historia är underlagen för våra åtgärder. I detta uppdrag är kyrkan skickad som herde för Herrens folk, för att behålla bilden av Herren att vara fri från missbruk (Joh 10:11, 21:12, 16, 19). Som herdar, är vi skyldiga att lyssna till rösterna från våra församlingar, i detta ljus höjer vi vår röst, eftersom "vårt livs båt är drunkning, ljuset av vårt folk är att avskräckas i namnet av utveckling och territoriell suveränitet".
6. När det gäller utvecklingspolitiken och den nuvarande administrationen, förklarar vi att den indonesiska regeringen har misslyckats med att främja välfärden för infödda papuaner, särskilt sedan speciellt självstyre antogs. Därför uppmanar vi
 - a) regeringen att genast stoppa hela processen för val av medlemmar av Majelis Rakyat Papua (MRP), den papuanska folkförsamlingen, som äger rum nu och svara på den 11-punktsrekommendation som MRP Grand Meeting lagt fram och
 - b) att öppna sig och föra en dialog med infödda papuaner via medling av en neutral tredje part för att nå en lösning samt
 - c) uttrycker vår bestörtning över attityden bland infödda papuanska statliga tjänstemän som är okunniga om rättigheterna för sitt eget folk.
7. Vi uppmanar våra papuanska samhällen att stå upp, arbeta för egen frälsning och uttrycka sanningen innan den nuvarande tyrannens statliga myndigheter genomdriver inre kolonialism, etnisk rensning (folkmord) och förtäckt slaveri mot vår egen nation.
8. Till våra papuanska samhällen, i Indonesien, och på andra håll, vänligen be för oss i solidaritet så att vi med styrka kan bemöta dagens utmaningar i Papua som är fulla av smärta och tårar.

Ledare för kyrkorna i Papua

Undertecknad

Elly D. Doirebo M.Si

Vice ordförande för synoden av evangeliska kristna kyrkor i Papua

Pastor Dr Beny Giay

Ordförande för synoden av kristna kyrkor

Pastor Socrates Sofyan Yoman M.A

Ordföranden för förbundet av papuanska baptistkyrkor

Hendrik Amahorseja

Fel riktning

Det sägs att islam introducerades i den arkipelag som nu kallas Indonesien på 1400-talet. Indonesien med sina ungefär 240 miljoner invånare är känt som det största muslimska landet i världen. Det var arabiska sjöfarare och deras handelsmän som introducerade de flesta av världens invånare till islam när de åkte dit för att köpa in kryddor. Det sägs att också kineserna spelade en stor roll för att sprida islam i området.

Enligt Koranen (Al Quran 2:144) måste man, när man ber till Allah, rikta sitt ansikte mot moskén Haram som ligger i Mekka i Saudiarabien som är islams centrum. Men till stor överraskning upptäckte man för en tid sedan att muslimerna i Indonesien under nästan

700 år inte riktat sina ansikten mot Mekka utan mot Mogadishu i Somalia. Uppgiften gjorde många, inklusive dem som inte är muslimer, förvånade. Den väcker dessutom frågan om man måste rätta till alla Indonesiens moskéer så att riktningen stämmer precis överens med vad religionen kräver. Svaret på frågan är oklart, men enligt den muslimska tidningen "Republika" den 27 maj ska Majelis Ulama Indonesia (MUI), d.v.s. Indonesiens muslimska prästerskapsråd, delta i arbetet med att se till att riktningen blir korrekt som skulle börja följande dag.

Hendrik Amahorseja

Årsmöten

Östtimorkommittén och Föreningen ett Fritt Papua (FFP) höll båda årsmöten på Slottsgatan 2 i Solna den 28 mars. Hela Östtimorkommitténs styrelse blev omvald:

Gabriel Jonsson, ordförande

Tommy Pollák, kassör

Hendrik Amahorseja

Eva Goës

Thomas Johansson

FFP:s styrelse blev, efter att en ledamot hade av sagt sig omval, följande:

Hendrik Amahorseja, ordförande

Gabriel Jonsson, kassör

Gustaf Görfelt

Ruben Maury

Anders Uhlin

Efter årsmötena talade Anders Uhlin, som är statsvetare vid Lunds universitet med Indonesien som specialitet, om utvecklingen i landet efter Suhartos fall 1998 (se artikel på första sidan).

Gabriel Jonsson

(Fortsättning från sidan 3)

Våldet och militariseringen av samhället under den indonesiska ockupationen har format den huvudsakligen manliga elit, som nu styr landet. Den militära hypermaskulinitet som visades av rebelledaren Alfredo Reinado var mycket populär hos ungdomen och många unga män, också poliser och soldater, efterapade hans stil.

Post-konflikt-cykeln av trauma, våld och ytterligare våld tycks oändlig. Ytterligare ett betydande kännetecken för sådana post-konflikt-samhällen är en fortsatt militarisering, vilket Reinado-fallet belyser. Men dessa könsrollsfrågor, både för kvinnor och män, får liten uppmärksamhet i nutida jämställdhetsprogram. Man uppskattar att kvinnomisshandel svarade för 40% av alla

rapporterade brott 2004, men rättsväsendet svek på ett sorgligt sätt kvinnor som försökte få rättvisa.

Nu pågår en samlad nationell kampanj mot kvinnomisshandel. Konflikten i Östtimor ändrade kvinnors ekonomiska, sociala och politiska roller och nu omvandlas dessa, vilket leder till spänningar mellan kvinnors 'traditionella' roll före konflikten och modernare ideer om kvinnors uppträdande.

Den ursprungliga och nutida kulturen i Östtimor vidmakthålls till lika delar av kvinnor och män. Hur de definierar sina roller och sitt ansvar är av stor betydelse för jämställdheten och framtiden i landet.

Tommy Pollák

Avsändare:
Östtimorkommittén
c/o Pollak
Wiboms väg 12
171 60 SOLNA

Kom ihåg att anmäla adressändring.

Demonstranter kräver folkomröstning

Måndagen den 2 maj 2011 organiserade Komite National Papua Barat, (Västpapas nationella kommitté), de senaste demonstrationerna i Papua. Tusentals människor deltog. Syftet med demonstrationerna var att kräva en riktig folkomröstning som är förenlig med New York-avtalet mellan Nederländerna och Indonesien under tillsyn av Förenta Nationerna från 1963. I avtalet stipuleras att en folkomröstning ska anordnas om Västpapas framtid. Folkomröstningen ska baseras på en man, en röst.

Den holländska kolonialadministrationen i Västpapua skulle ersättas av FN som ett tillfälligt administrativt organ i landet. FN skulle senare hålla en folkomröstning. Under tiden stationerade Indonesien marktrupper som började ta kontroll över landet. Med militära styrkor på plats arrangerade de den så kallades Penentuan Pendapat Rakyat (Pepera, d.v.s. "folkopinionen avgör"). För att arrangera *pepera* samlade Indonesiens administration 1025 papuanska bychefer och indoktrinerade dem i en kampanj på Mandala-flygplatsen i Jayapura 1969. Området bevakades av indonesiska soldater. Deltagarna i indoktrineringskursen fick inte lämna området. Syftet var naturligtvis inget annat än övertalande propaganda om hur bra och fantastiskt det skulle vara för Västpapua och dess folk att integreras i Republiken Indonesien. Indoktrineringsprocessen pågick i tre veckor. Därefter deklarerade Indonesiens regeringen att enligt det papuanska folkets önskemål genom "musyawarah" (Indonesiens konsensusmöte) skulle Västpapua bli en integrerad del av Republiken Indonesien.

Deklarationen accepteras inte av det västpapuanska folket, den är helt enkelt inte förenlig med New York-avtalet om en folkomröstning baserad på en man, en röst. Att bara 1025 röstade var oacceptabelt. Enligt *Japan Times* den 27 juni 1969 hade Ortiz Sanz, som var FN-chef på Västpapua, inte informerats av Indonesiens myndigheter om den så kallade "musyawarah" och därför kunde han inte vara med. Om integrationen skrev den schweisiska tidningen *Der Bund* den 12 augusti

1969: "Wie Indonesien Westirien gewann - Ein seltener Volksentscheid ohne Volk" ("Hur Indonesien erhöill Västra Irian - en sällsam folkomröstning utan folk"), Den tyska tidningen *Frankfurter Allgemeine Zeitung* skrev den 21 juni 1969: "West Irian fiel aus der kolonialischen Bratpfanne ins Feuer des Neo-Kolonialismus" ("Det kolonialt kokta fläsket, Västra Irian är nu nykolonialistiskt stekt").

Kort sagt fick Västpapas folk ingen möjlighet att bestämma om sin egen väg och landets framtid. För att förverkliga sina rättigheter kämpar de oförtrutet med olika medel som demonstrationer och att hissa den

förbjudna flaggan "Morgonstjärnan". Demonstrationerna för att kräva en riktig folkomröstning den 2 maj, i bland andra städer Jayapura och Wamena samlade tusentals papuaner. De kom med banderoller och plakat med texten: *Indonesia is illegal in West Papua, Indonesia no—West Papua Yes, We never accept Indonesia in West Papua*. De ropade slagord: *Papua Merdeka, Papua Merdeka* (självständighet för Papua).

Hendrik Amahorseja